

GAZDAG ARATÁS

Künn a mezőkön már befejezéshez közeledik az aratás. Eleinte nehézségek is mutatkoztak a gépek körül. A kombájnosok, gépkezelők azonban jártaságot nem ismerve — épp úgy, mint a kézi aratók — de-ekas munkát végeztek. Talpon álló gabonát a szegedi járásban már a Tiszán túli körzetben is csak elvétve lehet látni, pedig mintegy másfél héttel később kezdődött el az érés.

Szeged és a szegedi járás közös gazdaságaiban gyűlik a gabona a zsákokba. Megrakott kocsikkal szállítják az új kenyérnek való a termelőszövetkezetek gazdái a magtárakba. A nyári nagy munkákat általában derekasan, odaadón végzik valamennyi közös gazdaságban. Ha szükséges, akkor a tsz tagjai még vasárnap is dolgoznak, hű segítőtársaikkal, a gépállomások dolgozóival együtt. Serény és vig a munka, mert igazán hasznát látják.

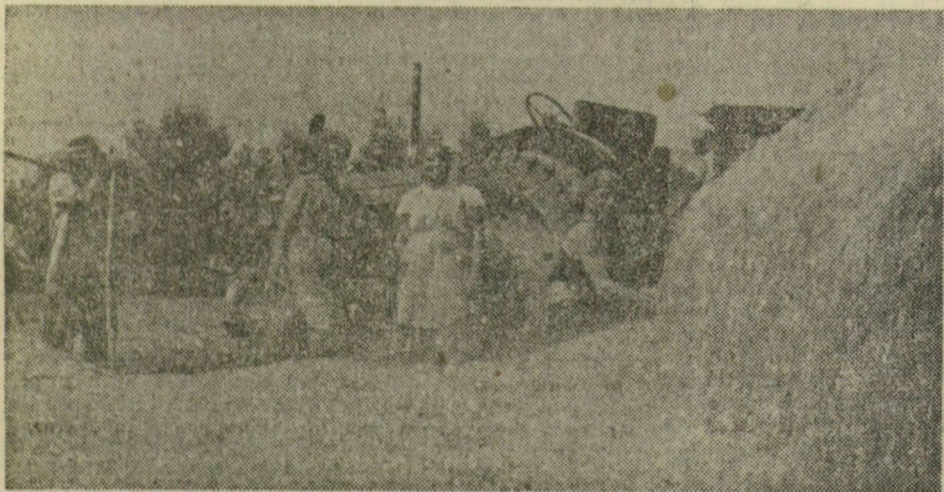
Szép, örömteli munka folyik most a kombájnszerűkőn is. Tisztítják a termést és szállítják be az állami raktárba, és a közösbbe. Milyen a termés? — kérdeztük a gazdáktól. Számot még nem mondanak, csak azt árulják el hamiskásan: a betervezett mennyiség biztosan meg lesz, egy-két mázsával tén még több is. Jó és örömteli dolog ez!

Szorgalmasan dolgoznak a szövetkezeti gazdák

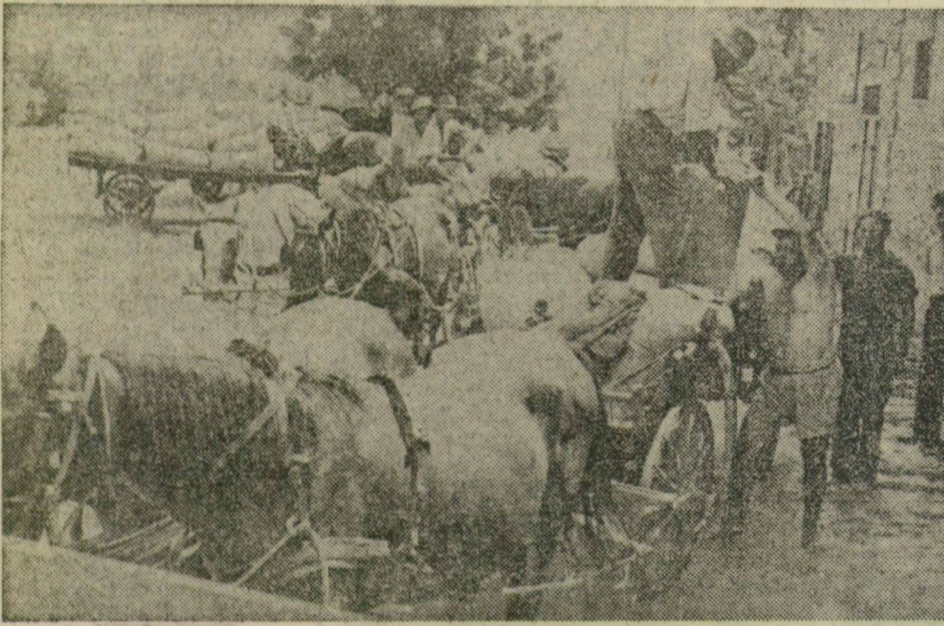
Gyűlik az új gabona a raktárakban

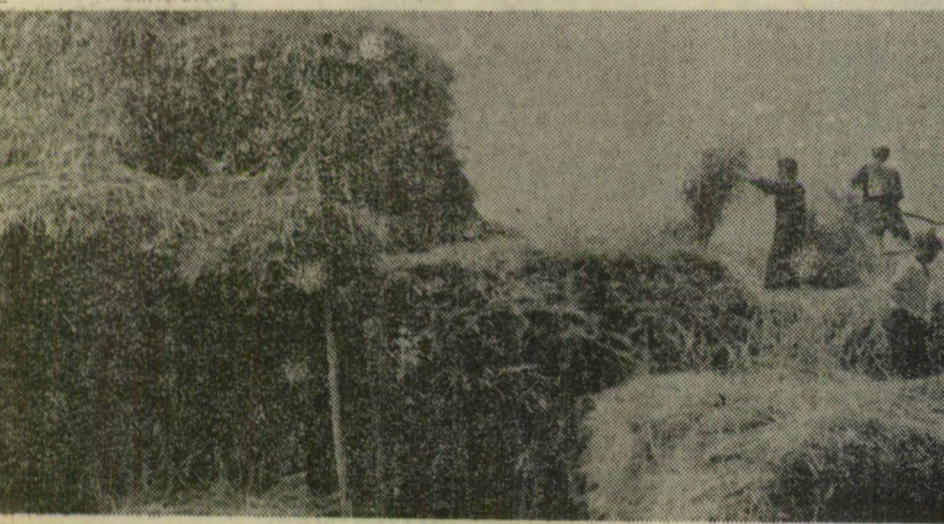
A szatymazi Homokgyöngye Tsz-ben is zúg a cséplőgép. A gyakorlott etetők reggeltől késő estig tömlik a masina telhetetlen gyomrát

A kübekházi Sarló Kalapács Tsz-ben a cséplőgépek még a kombájngabonát tisztítják. Képviselet az egyik hazakeresztet vontató úrifi búzaszállítmányát

A gabonaszákokkal megrakott kocsikaravánnal a Terményforgalmi Vállalat szőregi raktára előtt találkozunk. Az újszentiváni ÚjÉlet Tsz-ből két nap alatt 15 vagon gabonát hoztak a városi dolgozóknak

Magasodnak az asztalok. Sietős a munka, mert holnap indul valamennyi cséplőgép

Amerikából érkezett

Budapesten találkoztam össze egy régi szegedi barátommal, aki még a harmincas években vándorolt ki Amerikába. Nagyon megörültünk egymásnak. Összeöleleztünk és másodperckig szólni sem tudtunk. Végre, egymás szavába vágva, mindketten csak kérdeztünk az eltelt időkről, a jelenről. Közben beültünk egy belvárosi presszóba és ott folytattuk a visszaemlékezést.

Megkérdeztem, hogy volt-e Szegeden, mire közölte, hogy két nappal ezelőtt volt ott, amióta én éppen Pesten tartózkodom.

— No látod — mondta —, a sors különös szeszélye folytán mégis összelátkoztunk, ha nem is otthon... (Mert most is úgy mondta húszegynéhány év távlatából: »otthon« Szegeden.)

— Hát mesélj, kikkel találkoztál Szegeden? — faggattam tovább.

— Bizony kevesen vagyunk már a régiekből, s amikor kimentem a temetőbe, ott már több ismerőst találtam... Ezután elmosolyogta magát és a mosoly mögött valami fanyar keserűség húzódott meg arcán, ahogy tovább mesélt szegedi élményeiről.

— Találkoztam egyik volt osztálytársammal, akinek első kérdése az volt, hogy az érettségi-találkozóra jöttem el? »Kár, hogy nem júniusban voltál itt!« jegyezte meg volt iskolatársam. »Kedves estét töltöttünk együtt.« Inkább csak udvariasságból kérdezősködtem, hogy hányan is jöttek el a találkozóra? »Nem sokan — mondta — talán egy tucat.« Aztán kezdte sorolni a neveket, de bizony csak néhány keltezt bennem homályos emlékeket. Inkább azokra gondoltam, akiket nem említett és legjobb akarattal sem lehetett volna ott, mert kor-

báccsal és puskával hajszolták őket ötvenedmagukkal aknamezőket felfedezni örültek és gyáva nagyurak mániás álmait hajszolva és a háborúban ott is maradtak. Esembe jutott még egy másik név is. Két fiútestvér. Az egyik 12 éves korában halt meg hirtelen valami fertőző betegségben, s az apja, egy bácskai földbirtokos, akkor sírva jött osztályunkba, ahol még üres volt a helye, hogy szeretet fiának kis pajtásait megláthassa. Együtt sírtunk vele. De ez nagyon régen volt. A másik fiú felnőtt. Azután mint az újvidéki borzalmas fasiszta mérszálás egyik fővezére, százszor megérdemelten, akasztófán végezte. Egy harmadik osztálytársból orvos vált. Egyike lett azoknak az elvetemülteknek, akik orvosi kísérleteket végeztek az embereken a táborokban, hogy meddig bírja az ember, akit jeges vízzel fagyasztanak meg, vagy üszkösítő sebeket oltanak testébe. Nagyon fontos okból ez az orvostudós messzire elszaladt a háború végeztével és hasonló jó okból nem tisztelte meg jelenlétével az iskolatársak találkozókat sem... Végül azonban elhagytam ezeket a gondolatokat. Nem iskolai talál-

kozóra jöttem én Magyarországra, még csak azért sem, hogy szomorú, keserű, vagy akár fiatalos emlékeket kergetsek. Nem ámtgattam magam egyetlen pillanatig sem, hogy ez a néhány évtizedes találkozás az országgal olyan lesz, hogy abból felmérhetem az egész ország embereit. Ehhez pár hét nagyon kevés, de amit láttam és hallottam csupa szép és jó volt. Nem mondom, panaszkodok is hallottam, mert az mindig jobban kiabál, mint a megelégedés. Láttam az újjáépült fővárost, láttam a régi nyomortanyákon új bérpalotákat, a kirakatok fölművészetét, a jól öltözött embereket és láttam életkedvet...

— És mit szólsz Szegedhez? — kérdeztem.

— Rengeteget épült és fejlődött. Nagyon szép és tiszta a város. A Tisza-part és a Marx tér környéke egészen új. A megyeháza különlegesen szép, melyhez hasonló kevés akad odaát is. És képzeld csak, bementem az új Tisza Szállóba. Nagyon szép, modern, de kár, hogy nem hagyták meg a régi kávéház jellegét. No dehát ez az idők szele. Ma a presszó a divat, de azt a hangulatos intim meleget nem tudja kelteni, mint a régi kávéház. Úgy látszik, a mai fiataloknak ez az, ami nekünk a régi volt...

Majd így folytatja barátom:

— Hogy nagyon el ne bízzatok magatokat, a sok szép és felemelő látnivaló mellett hibákat is láttam.

— Mit például?

— Láttam hogy piszkosak a szobrok. Megvilágítva, ami egyébként nagyon szép és jó ötlet, az elhanyagoltságuk is jobban látszik. Ezzel szemben a mikrobusz, nagyon szerencsés ötlet. Vagy háromszor végigkocsikáztam vele a várost és mindannyiszor találtam valami szép újat. Ellenben az ötvenegynéhány évvel ezelőtt létesített utcai illemhelyeket miért nem modernizálták eddig? A szabadtéri játékok városa ezt megérdemelte volna. Újszeged nagyon szépen ki van építve, csak azt nem értem, hogy a főútszór középűs széles útjára, hogy nem jutott néhány kocsi-

abból a sárga kavicsból, ami a többi parkokban fellelhető? No meg egy régi szegedi hiba, ami a múltból ittmaradt: sötét a város.

— De hiszen vannak neon- és higanygőzlámpák...

— Az igaz, feleli barátom — láttam is őket, de ha vannak, akkor miért nem gyűjtik fel azokat a sötétedés beálltakor? Vagy az egy szer- tartásos szokás, hogy csak este 8 órakor szabad meggyújtani az utcai világítást Szegeden, amikor a kirakatokban már régen égnek a lámpák? Nézd meg — s mutat ki a pesti utcára — még nincsen fényloc és égnek a lámpák.

— No de hagyjuk már a hibákat. Nagyon sajnálom, hogy a szabadtéri előadásokon nem lehetek itt, de talán majd egy-két év múlva. Nagy általánosságban minden nagyon szép Szegeden, és ha így fejlődik a város, joggal nevezhetik majd a fesztiválok városának. — Jártam a külvárosban is — folytatja. — Láttam az új parkokat, játszótereket és láttam a tereken a gyerekeket, akik éppen úgy futballoznak, mint mi valamikor. Mégis volt ebben valami új a számomra, amit sokáig nem tudtam eltalálni. Végre rájöttem. Meg volt! Egyetlen meztlábás sem volt közöttük, pedig az idő meleg és száraz. És még valami. Labdájuk nem valami rongyból, harisnyából összeeszkábált ökölnyi dolog volt, hanem »valódi ötös« futball. Emlékszel? A mi időnkben ilyen futballjuk csak a nagy sportegyesületeknek volt és talán egy-két nagyon irigylet gyereknek a belvárosban... Ettől kezdve végigmentem Szegeden is meg Pesten és falvakban is — mert ott is voltam — megnézni a gyerekeket, ahol játszanak. Mind egyiknek a lábán erős, jó cipő és a labdájuk mindig »valódi ötös« volt. Seholy rongylabdát nem láttam.

— Látod — mondta barátom — ha másért nem, egyesügedül azért is szeretem, hogy eltűntek véglegesen a nagy gazdagság rongylabdái, hogy a gyerekek mindenütt az utcán, tereken, városokban, falvakban jó erős cipőben »valódi ötös« futballal boldogan játszassanak...

Jenő István

Három a magyar igazság?

Kanyarog, tekerődzik a tengeri kígyó. Egyelőre csak a feje látszik, és hogy mikor lesz vége, azt nem tudni. Mert egyre jobban húzódik a konzervgyári szociális épület befejezése. Már annyi róla a szó, meg az írás, hogy lassan az épület valamennyi téglájára jutna egy-egy emlékül.

Három a magyar igazság, tartja a közmondás és úgy látszik az építők is. Mert már a harmadik határidőt állapították meg; december 31-vel.

A Központi Döntőbizottság előtt az ügy. A felperes a Szegedi Konzervgyár, az alperesek pedig a kivitelező vállalat, az EM Csongrád Megyei Építőipari Vállalat és az EM Ipartervező. A két alperes egymást okolja és szidja —, a vállalat meg azt szeretné, ha elkészülne már az épület. Számukra nem az a lényeg, hogy ki a hibás — ennek eldöntése már a bizottságra tartozik —, hanem az, hogy még mindig nem lehet használni.

A nyári szezonban nagy problémát okoz a szociális épület hiánya. Kéves az öltöző, összetakolt helyiségekben cserélik át munkaruhájukat az emberek. Az ebédlő szűk és kicsi. És egyszerre több cél- nak kell megfelelnie. Lassan alig bírják a minimális szociális körülményeket biztosítani. És mind e közben az új épületen csak néhány ember dolgozik,

Az építőipari vállalat kifogásai saját szemzőgük- ből nézve részben helytállóak, de ezeket a konzervgyár nem fogadhatja el. Valóban fontosak a lakás- és emeletrépitések, de a vállalatnak legalább olyan fontos, hogy öltözőhelyiséget tudjon biztosítani dolgozóinak.

Sok és magas beosztású ember ül körül az asztalt. Vitatják ki, miben hibás. Jogászok diktálják a jegyzőkönyvet, s az egyik fél sem enged a maga igazából. Most kutatják a múlt év végi részlethataridő eltolódásának okait. Mindenki a másikra hivatkozik. És hogy kinek van igaza, azt így, egymásközt eldönteni nem tudják. Talán, ha valamennyi részről ilyen hévvel és lelkesedéssel kezdtek volna az építkezéshez, már rég a múlt homályába veszne az avatónapság zsiivaja.

Igaz, a kivitelezők ígérik, hogy az új határidőre elkészül az épület. A konzervgyáriak azonban kételkednek. És ennyi halogatás után jogosan teszik. Mert a közmondás azt tartja, hogy »három a magyar igazság«, de néhol még hozzáteszik azt is, hogy »egy a ráadás«. Az volna jó, ha itt most már a ráadás szóba se jönné, ha az év végéig most már valóban sor kerülne a szociális épület átadására.

M. E.